УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини"

К и ї в
9 жовтня 2024 року
№ 197-2(I)/2024

Справа № 3-165/2024(335/24)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Грищук Оксана Вікторівна (голова засідання),
Петришин Олександр Віталійович,
Совгиря Ольга Володимирівна (доповідач),

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 20, ст. 99) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Матвійчук О.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій

статті 8, статті 19, частині першій статті 36, частині першій статті 55, частині другій статті 61, статтям 101, 129 Конституції України (конституційність) статтю 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс), статтю 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини“ від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР зі змінами (далі – Закон).

Згідно зі статтею 188^{40} Кодексу „невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян“.

Стаття 22 Закону встановлює обов'язок органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, посадових і службових осіб, до яких звернувся Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), співпрацювати з ним та надавати йому потрібну допомогу.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Здійснюючи провадження щодо ймовірного порушення головою громадської організації „Центр громадянських свобод“ (далі – Громадська організація) Матвійчук О.В. вимог Закону України „Про звернення громадян“, Секретаріат Уповноваженого 12 жовтня 2023 року звернувся до Громадської організації з проханням, зокрема, поінформувати про результати розгляду заяв громадянина, поданих у січні та вересні 2022 року. У зв'язку з тим, що цей лист Секретаріату Уповноваженого залишили без реагування, представник Уповноваженого 15 листопада 2023 року звернувся до Громадської організації з

попередженням, що відмова від співпраці з Уповноваженим матиме наслідком відповідальність згідно з чинним законодавством.

Секретаріат Уповноваженого 22 січня 2024 року склав протокол про адміністративне правопорушення на Матвійчук О.В. за „невиконання законних вимог Представника Уповноваженого“ та скерував матеріали справи на розгляд до суду.

Печерський районний суд міста Києва постановою від 15 квітня 2024 року визнав Матвійчук О.В. винною у вчиненні правопорушення, визначеного статтею 188^{40} Кодексу, і застосував адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі 1700 гривень. Не погоджуючись з указаною постановою, Матвійчук О.В. звернулася до Київського апеляційного суду з апеляційною скаргою про скасування постанови та закриття провадження у справі.

Київський апеляційний суд постановою від 18 липня 2024 року залишив апеляційну скаргу Матвійчук О.В. без задоволення, а постанову Печерського районного суду міста Києва від 15 квітня 2024 року – без зміни, посилаючись, зокрема, на статтю 22 Закону.

Автор клопотання вважає, що „повноваження Уповноваженого щодо здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційного права на звернення громадян обмежені вимогами ст. 40 Конституції України і поширюється виключно на суб’єктів владних повноважень“. На думку Матвійчук О.В., застосування оспорюваних положень Кодексу та Закону є втручанням у свободу об’єднань, призводить до порушення принципів законності, юридичної визначеності та заборони свавілля, гарантованого права на індивідуалізацію відповідальності та реалізацію вимог щодо своєчасного, всебічного, повного й об’єктивного з’ясування всіх обставин справи, що суттєво обмежило право на справедливий суд.

3. Розв’язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги убачається, що Матвійчук О.В., твердячи про невідповідність Конституції України (конституційність) статті 188^{40} Кодексу, статті 22 Закону, фактично висловлює незгоду із законодавчим врегулюванням обов'язку співпраці з Уповноваженим та адміністративної відповідальності за його невиконання. Однак зазначене не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу, Закону в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151^{1}, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини“ від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Передати конституційну скаргу на розгляд Першого сенату Конституційного Суду України для розв'язання питання щодо відкриття конституційного провадження у справі.

Секретаріат Конституційного Суду України № 1

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Старшому за віком судді,
що входить до складу Першого сенату
Конституційного Суду України

Вікторові КРИВЕНКУ

Шановний пане Вікторе!

Відповідно до абзацу другого частини п'ятої статті 37 Закону України „Про Конституційний Суд України" передаю конституційну скаргу Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" на розгляд Першого сенату Конституційного Суду України для вирішення питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку із ухваленням Другою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали про відмову у відкритті конституційного провадження у справі від 9 жовтня 2024 року № 197-2(I)/2024.

Додаток: матеріали справи № 3-165/2024(335/24).

Секретар Другої колегії суддів
Першого сенату
Конституційного Суду України ***Оксана ГРИЩУК***

Конституційний Суд України
21/4217 від 22.10.2024